

Az Unió jogi szabályozása nem biztosít jogot az olyan munkavállalónak, aki hitelt érdemlő módon állítja, hogy megfelel az álláshirdetésben előírt feltételeknek, valamint akinek pályázatát elutasították, az azon információhoz való hozzáférésre, hogy a felvételi eljárás befejeztével a munkáltató felvett-e más pályázót

Azonban az ezen információhoz való hozzáférés teljes megtagadása olyan ténynek minősülhet, amelyet figyelembe lehet venni a hátrányos megkülönböztetés fennállására következtetni engedő tények megállapításakor

Az uniós jog¹ tiltja többek között a felvételi eljárás során a nemen, életkoron vagy etnikai származáson alapuló hátrányos megkülönböztetést alkalmazását. Ha valamely személy úgy érzi, hogy az egyenlő bánásmód elve alkalmazásának elmulasztása miatt őt sérelem érte, a bíróság vagy más, hatáskörrel rendelkező hatóság előtt bizonyítania kell azokat a tényeket, amelyekből vélelmezni lehet, hogy hátrányos megkülönböztetés történt. Ezt követően az ellenérdekű félnek kell bizonyítania, hogy nem sértette meg az egyenlő bánásmód elvét. A tagállamok kötelesek a nemzeti igazságszolgáltatási rendszerükkel összhangban meghozni az ezen elv alkalmazásához szükséges intézkedéseket.

Az orosz származású G. Meister 1961-ben született. Orosz „rendszertechnikai” mérnöki oklevéllel rendelkezik, amelynek valamely felsőfokú szakmai oktatási intézmény által kiadott német oklevéllel való egyenértékűségét Németországban elismerték.

A Speech Design vállalkozás egymást követően két, azonos tartalmú álláshirdetést tett közzé, „tapasztalt szoftverfejlesztő férfi/nő” felvétele céljából. G. Meister válaszolt e hirdetésekre, benyújtva pályázatát. Mindkét pályázatát elutasították anélkül, hogy interjúra hívták volna, vagy a vállalkozás bármiféle tájékoztatást adott volna a pályázat elutasításával kapcsolatban. Mivel G. Meister úgy vélte, hogy megfelel a kérdéses állás betöltéséhez szükséges feltételeknek, véleménye szerint neme, származása és életkora miatt kevésbé kedvező bánásmódban volt része, mint a vele hasonló helyzetben lévő személyeknek. Emiatt a német bíróság előtt keresetet indított, kérve egyrészt, hogy a Speech Design fizessen neki kártérítést a munkavállalás terén őt ért hátrányos megkülönböztetés miatt, másrészt a vállalkozás mutassa be a felvett pályázó anyagát, ami lehetővé tenné számára annak bizonyítását, hogy ő képzettebb ez utóbbinál.

A jogvita a Bundesarbeitsgericht (szövetségi munkaügyi bíróság) elé került, amely lényegében azt kérdezi a Bíróságtól, hogy az uniós jog jogot biztosít-e az olyan munkavállalónak, aki hitelt érdemlő módon állítja, hogy megfelel az álláshirdetésben előírt feltételeknek, és akinek pályázatát elutasították, az azon információhoz való hozzáférésre, hogy a felvételi eljárás befejeztével a munkáltató felvett-e más pályázót, és ha igen, milyen szempontok alapján. Emellett a nemzeti

¹ A személyek közötti, faji vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló, 2000. június 29-i 2000/43/EK tanácsi irányelv (HL L 180., 22. o.; magyar nyelvű különkiadás 20. fejezet, 1. kötet, 23. o.).

A foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelv (HL L 303., 16. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 4. kötet, 79. o.).

A férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról szóló, 2006. július 5-i 2006/54/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 204., 23. o.).

bíróság azt kérdezi, hogy azon körülmény alapján, hogy a munkáltató nem közli a kért adatokat, vélelmezni lehet-e a munkavállaló által hivatkozott hátrányos megkülönböztetés fennállását.

A Bíróság először is emlékeztet arra, hogy annak a személynek kell bizonyítania azokat a tényeket, amelyekből közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetésre lehet következtetni, aki úgy ítéli meg, hogy vele szemben nem tartották tiszteletben az egyenlő bánásmód elvét. Az alperesnek csak második lépésben, vagyis kizárólag akkor kell bizonyítania, hogy nem sértette meg a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvét, ha a fent említett személy bizonyította az ilyen tényeket.² Ahogyan azt a Bíróság már kimondta, a hátrányos megkülönböztetésre utaló tények értékelése a nemzeti jogszabályoknak és/vagy gyakorlatnak megfelelően elsősorban a nemzeti bíróságok feladata.

A Bíróság ezt követően megerősíti azon ítélkezési gyakorlatát³, amely szerint az uniós jog azon személy számára, aki úgy ítéli meg, hogy vele szemben nem tartották tiszteletben az egyenlő bánásmód elvét, nem biztosít kifejezett jogot az információkhoz annak érdekében történő hozzáféréshez, hogy módjában álljon olyan tények fennállását bizonyítani, amelyekből hátrányos megkülönböztetésre lehet következtetni. Mindazonáltal nem zárható ki, hogy amennyiben az alperes az ilyen tények bizonyítása keretében megtagadja az információnyújtást, ez veszélyeztetheti a követett célkitűzés megvalósítását, és megfoszthatja többek között az uniós jogot a hatékony érvényesüléstől.

A Bíróság szerint ezen ítélkezési gyakorlat alkalmazandó a jelen ügyben is, mivel a jogi szabályozás fejlődése ellenére az uniós jogalkotó nem kívánta módosítani a bizonyítási teher rendszerét. Így a német bíróság feladata ügyelni arra, hogy a felvilágosítás adásának a Speech Design általi megtagadása ne veszélyeztesse az uniós jog célkitűzéseinek megvalósítását. A kérdést előterjesztő bíróság feladata többek között az alapügyben szereplő jogvita összes körülményének figyelembe vétele, annak eldöntése érdekében, hogy kellő bizonyíték áll-e rendelkezésre ahhoz, hogy az ilyen hátrányos megkülönböztetés fennállásának vélelmezését lehetővé tevő tényeket bizonyítottnak lehessen tekinteni. E tekintetben a Bíróság emlékeztet arra, hogy a tagállamok nemzeti joga vagy gyakorlata rendelkezhet különösen úgy, hogy a közvetett hátrányos megkülönböztetést bármilyen módon, akár statisztikai bizonyítékok alapján is meg lehessen állapítani.

A figyelembe vehető tényezők között szerepel különösen az a körülmény, hogy úgy tűnik, a Speech Design a G. Meister által kért minden tájékoztatást megtagadott ez utóbbtól. Emellett azt a tényt is figyelembe lehet venni, hogy a munkáltató nem vitatta, hogy G. Meister végzettsége megfelel az álláshirdetésben szereplőnek, valamint azt a kettős körülményt, hogy ennek ellenére a Speech Design a két álláshirdetés közzétételét követően nem hívta be állásinterjúra az érdekeltet.

A Bíróság kimondja, hogy **az uniós jogot** úgy kell értelmezni, hogy az **nem biztosít jogot az olyan munkavállalónak, aki hitelt érdemlő módon állítja, hogy megfelel az álláshirdetésben előírt feltételeknek, valamint akinek pályázatát elutasították, az azon információhoz való hozzáférésre, hogy a felvételi eljárás befejeztével a munkáltató felvett-e más pályázót.**

Azonban nem zárható ki, hogy **amennyiben az alperes teljes mértékben megtagadja a felvilágosítás adását, e tényt figyelembe lehet venni a közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetés fennállására következtetni engedő tények megállapításakor.** A kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy az elé terjesztett ügy összes körülményét figyelembe véve megvizsgálja, hogy az alapügyben ez a helyzet áll-e fenn.

² A Bíróság C-104/10. sz. Kelly ügyben 2011. július 21-én hozott ítélete. Ezen ítéletben a Bíróság a nemi alapon történő hátrányos megkülönböztetés esetén a bizonyítási teherről szóló, 1997. december 15-i 97/80/EK tanácsi irányelv (HL 1998. L 14., 6. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 3. kötet, 264. o.) rendelkezéseit értelmezte, amelynek releváns rendelkezései szinte teljesen megegyeznek a jelen ügyben értelmezni kért irányelv vonatkozó rendelkezéseivel.

³ A fent hivatkozott Kelly ügyben hozott ítélet.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#).” ☎ (+32) 2 2964106